

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Модрича
за период 01.01 – 31.12.2022. године**

Број: РВ046-23

Бања Лука, 28.07.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци	16
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	19
	6.1.4. Нето финансирање	20
	6.1.5. Разлика у финансирању	20
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	20
	6.2. Биланс успјеха	20
	6.2.1. Приходи	20
	6.2.2. Расходи.....	21
	6.2.3. Финансијски резултат	21
	6.3. Биланс стања.....	21
	6.3.1. Актива	21
	6.3.2. Пасива.....	25
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	28
	6.4. Биланс новчаних токова	29
	6.5. Временска неограниченост пословања	29
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	29
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	30

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Модрича који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2022. године, Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Модрича истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачкот б. овог Извјештаја:

Општина Модрича приликом сачињавања консолидованих финансијских извјештаја за 2022. годину није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршено укључивање нето имовине, односно капитала из биланса стања јавних установа и предузећа који су под њеном контролом или значајним утицајем у консолидовани биланс стања.

Као што је наведено под тачком б.1.2.1. овог Извјештаја:

Расходи стручних услуга су прецијењени, а нематеријална произведена имовина потцијењена за износ од 87.720 КМ, јер су улагања за израду елабората Шумскопривредне основе за шуме у приватној својини на подручју општине Модрича евидентирани као расходи, што није у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине су прецијењене, а расходи за услуге финансијског посредовања потцијењени за износ од 31.457 КМ, јер је Јавна установа Центар за социјални рад Модрича провизије по основу уговора са Поштама Српске а.д. Бања Лука за исплате права путем поштанских упутница исказала као дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општина, што није у складу са чланом 92. став (8), односно

чланом 96. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Разграничени трошкови по основу обавеза, као и обавезе по основу камата на примљене зајмове и камата на обвезнице прецијењени су за износ од 222.006 КМ по основу унапријед обрачунате камате на финансијске обавезе Општине Модрича (кредитне и обавезе по основу емитованих обвезница), што није у складу са чланом 69. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно са чланом 93. став (1) и (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Ревалоризационе резерве су потцијењене за укупан износ од 94.881 КМ, док су остали приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине, односно финансијски резултат ранијих година прецијењени за 70.827 КМ, односно 24.054 КМ јер је повећање вриједност учешћа Општине Модрича у акцијском капиталу а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича и а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича вршено на основу података са Бањалучке берзе хартија од вриједности а.д. Бања Лука повећањем позиција прихода, што није у складу са чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Општина Модрича је издала у закуп одређени број станова у свом власништву. Наведена имовина Општине није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.2. овог Извјештаја:

Дугорочно разграничени приходи су прецијењени а приходи по основу помоћи у природи, односно нераспоређени резултат ранијих година су потцијењени за износ од 53.729 КМ, јер Јавна установа Центар за социјални рад Модрича није вршио укидања дугорочних резервисања за донирано возило, како је то прописано чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Модрича за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Модрича за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор

и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако појединачно или заједно могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Главни ревизор

Бања Лука, 28.07.2023. године

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Модрича за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Модрича за 2022. годину су у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачкот 3. овог Извјештаја:

Радни однос на одређено вријеме код двоје запослених због привремено повећаног обима посла трајао је дуже од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, којим је прописано да се радни однос на одређено вријеме због привремено повећаног обима посла може засновати најдуже до шест мјесеци у току једне календарске године.

Као што је наведено под тачкот 4. овог Извјештаја:

У поступцима набавке додатних радова у предметима „изградња II фазе грађевинског објекта градског базена у Модричи“, „адаптација општинске зграде у улици Петра Кочића у Модричи“ и „обилјежавање хоризонталне саобраћајне сигнализације у Модричи у 2022. години“ извршене су без проведених поступака јавних набавки у укупном износу од 178.490 КМ, што није у складу са чланом 18. став (1) и 24. став (1) Закона о јавним набавкама. Такође, уговорни орган није донио одлуку о покретању јавне набавке за додатне радове.

Избор најповољнијег понуђача у предмету набавке угља и опреме за видео надзор у општини Модрича, као и додјела уговора по тим набавкама извршени су на основу неприхватљиве понуде, односно цијена из понуде је већа од процијењене вриједности из тендерске документације, што није у складу са чланом 68. став (4) под и) Закона о јавним набавкама.

Услуге чишћења и дезинфекције улица, тротоара и паркинга у првој половини 2022. године извршене су без проведеног поступка набавке у вриједности од 167.957 КМ, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама. За другу половину 2022. године у поступку набавке истих услуга избор најповољнијег понуђача и додјела уговора извршени су на основу неприхватљиве понуде, односно цијена из понуде је већа од процијењене вриједности из тендерске документације, што није у складу са чланом 68. став (4) под и) Закона о јавним набавкама.

Нису проведени поступци јавних набавки и нису закључени уговори поводом обилжежавања Дана општине Модрича за набавке роба и услуга у најмањем износу од 35.021 КМ, што није у складу са чланом 6. и 90. поменутог закона.

У поступку реализације оквирних споразума у 2022. години за набавке радова на санацији/насипању макадамских улица и локалних путева на подручју Општине Модрича нису закључени појединачни уговори према условима из оквирног споразума, што није у складу са чланом 32. став (6) закона.

Набавке геодетских услуга извршене су путем три директна споразума за које су закључени уговори у вриједности од 17.950 КМ чиме је извршено дијељење набавки, што није у складу са чланом 14. став (1), 15. став (7) и 87. став (3) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачкот 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Јавна установа Центар за социјални рад Модрича нема усвојен интерни акт којим би се утврдила висина и начин остваривања права на лична примања запослених. Постојећа Одлука о разврставању послова по групама сложености послова и утврђивање коефицијената за обрачун плате и других примања запослених у наведеној јавној установи није усклађена са чланом 18. став (6) и чланом 19. Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

Правилником о обрачуну плата и других личних примања радника у Јавној предшколској установи „Наша радост“ Модрича из априла 2022. године утврђене су платне групе и платни коефицијенти које се разликују у односу на прописане чланом 15. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

За додијељена средстава гранта удружењима грађана, спортским организацијама и удружењима и етничким и вјерским организацијама и удружењима Општина Модрича није утврдила критеријуме за расподелу средстава грантова и са корисницима гранта нису потписани уговори. Поједини корисници грантова нису достављали извјештаје о намјенском утрошку средстава гранта како је предвиђено чланом 83. став (2) Статута општине Модрича.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја начелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Модрича обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Модрича.

Бања Лука, 28.07.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) приликом сачињавања консолидованих финансијских извјештаја укључују ентитети који су под контролом или значајним утицајем Општине у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) рачуноводствени третман вриједности елабората Шумскопривредне основе за шуме у приватној својини на подручју општине Модрича усклади са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) класификација расхода по основу провизије за исплате путем поштанских упутница врши у складу са чланом 92. став 8. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 5) у оквиру позиције краткорочних разграничења евидентирања врше у складу са чланом 68. став (3) и 69. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно чланом 93. став (1) и (2), чланом 106. став (1) и (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 6) повећање вриједности капитала ентитета који су под значајним утицајем Општине врши у складу са чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 7) стална имовина која се издаје у закуп исказује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 8) изврши рекласификација улагања са позиције жељезничких пруга на позицију осталих улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми у складу са чланом 40. и 41. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 9) признавање нефинансијске имовине у сталним средствима коју користи врши у складу са параграфом 14. и 21. MPC-JC 17 – Некретнине постројења и опрема,
- 10) у складу са чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике врши укидање дугорочних резервисања за донирано моторно возило сразмјерно обрачунатој амортизацији,
- 11) на позицијама ванбилансне евиденције евидентирају пословни догађаји који немају директног утицаја на обавезе већ представљају могућност за такав утицај у будућности у складу са чланом 92. став (1) Правилника о

рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,

- 12) за судске спорове за које је на основу процјена правних заступника извјесно да ће бити пресуђени на терет Општине врше резервисања у складу са чланом 82. став (3) и (5) и чланом 84. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) успостави систем интерних контрола у складу са одредбама члана 59. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, као и члана 5. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) трајање радног односа за запослене на одређено вријеме усклади са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- 3) планирање, провођење и избор поступака јавних набавки врши у складу са чланом 6, 14, 15, 18, 24, 32, 68, 87. и 90. Закона о јавним набавкама,
- 4) одлуке о утврђивању висине основне плате функционера у општинској управи донесу у складу са чланом 17. став 6) Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- 5) програм заједничке комуналне потрошње утврђује на начин прописан чланом 2. и 21. Законом о комуналним дјелатностима,
- 6) донесу интерни акти којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта, те да се достављају извјештаји о намјенском утрошку средстава гранта у складу са чланом 83. став (2) Статута општине Модрича,
- 7) врши објављивање извјештаја о стању дуга и гаранцијама у складу са чланом 72. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске.

Препоручује се Скупштини општине да се:

- 8) донесе Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 13. Закона о јавним путевима, као и Програм развоја спорта и категоризацију спортова и спортиста у складу са чланом 119. и 136. став (4) Закона о спорту.

Препоручује се директору Јавне установе Центар за социјални рад Модрича да обезбиједи да се:

- 9) права запослених по основу зарада ускладе са правима која су дефинисана чланом 18. и 19. Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

Препоручује се директору Јавне предшколске установе „Наша радост“ Модрича да се:

- 10) платне групе и платни коефицијенти утврђени Правилником о обрачуну плата и других личних примања радника ускладе са прописаним у члану 15. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета и Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Модрича за 2022. годину,
- Закон о трезору,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о комуналним дјелатностима,
- Посебни колективни уговор за запослене у органима локалне самоуправе Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Модрича (у даљем тексту: Општина) је територијална јединица локалне самоуправе и заузима површину од 363 км². Према попису становништва из 2013. године подручје Општине је насељавало 24.490 становника. Општина је територијално организована у 24 мјесне заједнице.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16, 36/19 и 61/21), Статутом и другим важећим прописима којима су утврђена подручја одговорности, надлежности органа и начина финансирања Општине.

Органи Општине су Скупштина општине и начелник Општине. Скупштина општине коју чине 27 одборника је орган одлучивања и креирања политике општине, а начелник општине заступа и представља Општину, носилац је извршне власти, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад.

Општина је за 2022. годину сврстана у категорију средње развијених јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 94/21). Средства за рад Општине у 2022. години највећим дијелом су обезбијеђена из пореских и непореских прихода, грантова и трансфера између различитих јединица власти.

Општина послује у систему трезорског пословања (СОФИ), а у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ), у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу), фонда 03 (фонд грантова) и фонда 05 (фонд за посебне пројекте) евидентиране су финансијске трансакције Општинске управе и нижих буџетских корисника.

У 2022. години из буџета Општине финансирани су Скупштина општине, мјесне заједнице, општинска управа и нижи буџетски корисници – јавне установе Центар за социјални рад Модрича, Развојна агенција општине Модрича, Туристичка организација „Модрича“, Јавна предшколска установа „Наша радост“ Модрича и Јавна установа Средњошколски центар „Јован Цвијић“ Модрича која се дјелимично финансира из буџета Општине.

Ревизијом су обухваћени консолидовани годишњи финансијски извјештаји Општине који укључују финансијске информације Општинске управе и напријед наведених јавних установа на основу евиденција из главне књиге трезора.

Скупштина општине је у 2017. години усвојила Стратегију развоја општине Модрича 2017 – 2026. година („Службени гласник општине Модрича“, број 8/17).

Општина је у законом прописаном року доставила примједбе на нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији и исте су дјелимично уважене у смислу преформулације и изостављања дијела текста у извјештају. Достављене примједбе немају утицаја на дато мишљење.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију Општине за период 01.01 – 31.12.2019. године и сачинила Извјештај о проведеној финансијској ревизији Општине Модрича у којем је, у циљу превазилажења утврђених неправилности, дато укупно 14 препорука. Општина је у септембру 2020. године донијела и усвојила план мјера отклањања неправилности по поменутом ревизијском извјештају у којем су наведене планиране активности и мјере

за отклањање уочених недостатака, носиоци активности и рокови реализације планираних мјера.

Од укупног броја препорука шест није проведено, док су остале препоруке проведене. Препоруке које нису проведене односе се на то да се донесе Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 13. Закона о јавним путевима, као и Програм развоја спорта и категоризација спортова и спортиста у складу са чланом 10. и 19. Закона о спорту (тачка 3. извјештаја), попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза (тачка 3. извјештаја), поступци јавних набавки путем директног споразума проводе у складу са чланом 90. Закона о јавним набавкама (тачка 4. извјештаја), Консолидовани биланс стања сачињава у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6. извјештаја), донесу интерни акти којима би се дефинисала јасна правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта, те да се достављају извјештаји о намјенском утрошку средстава гранта (тачка 6.1.2.1. извјештаја) и признавање нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са параграфом 14. и 21. МРС-ЈС 17 – Некретнине постројења и опрема (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Општине дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Општине Модрича, Пословник о раду Скупштине општине, Одлука о оснивању Општинске управе Модрича, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе Модрича, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима и остали). Одлуком о оснивању и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста уређена је унутрашња организација и систематизација радних мјеста, као и остала питања битна за рад и функционисање Општинске управе.

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста запослених у Општинској управи Модрича (Службени гласник општине Модрича“, број: 12/21, 20/21 и 5/22) уређена је унутрашња организација, називи организационих јединица и дјелокупак послова и задатака, систематизација радних мјеста, укупан број радних мјеста, називи радних мјеста, опис послова са потребним бројем радника и посебни услови за заснивање радног односа, потребан број извршилаца, правила распоређивања запослених, јавност рада и друга питања од значаја за унутрашњу организацију.

Наведеним правилником систематизовано је укупно 78 радних мјеста са 98 извршилаца, док је Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у Територијалној ватрогасној јединици систематизовано 5 радних мјеста са укупно 16 извршилаца, што је укупно 83 радна мјеста са 114 извршилаца. На дан 31.12.2022. године у Општинској управи је било запослено 98 извршилаца (88 на неодређено и 10 на одређено вријеме). Функционери Општине су у радном односу и обављају своју функцију са статусом запосленог у мандатном периоду. У току 2022. године у радни однос на неодређено вријеме након проведене процедуре јавног конкурса за попуну упражњених радних мјеста службеника примљена су четири извршиоца, три службеника и један намјештеник.

Радни однос на одређено вријеме код двоје запослених због привремено повећаног обима посла је трајао дуже од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/16), којим је прописано

да се радни однос на одређено вријеме због привремено повећаног обима посла може засновати најдуже до шест мјесеци у току једне календарске године.

У поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у складу са наведеним законом, начелник општине је именовao лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле. Такође, именована је радна група за успостављање система финансијског управљања и контроле, донесен је план за успостављање и развоја система финансијског управљања и контроле за 2022. годину, сачињен је годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину, донесена је књига пословних процеса (дефинисана укупно 23 процеса) и регистар ризика (за сваки од дефинисаних процеса), донесена је стратегија управљања ризицима (у децембру 2022. године – на период од три године), сачињена је Изјава у вези са достигнутом степеном развоја система интерних финансијских контрола за 2022. годину, сачињена Изјава о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2022. годину.

Систем интерних контрола Општине дефинисан Правилником о интерној контроли (из децембра 2005. године) није у потпуности усклађен са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16), што није у складу са чланом 59. поменутог закона. Правилником о интерној контроли у Општини нису дефинисани поступци надгледања (мониторинга), којим ће се обезбјеђивати перманентно одржавање квалитета извођења система интерних контрола. У Општини није успостављена јединица интерне ревизије, иако у складу са чланом 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске Општина испуњава два (од три) услова за успостављање наведене јединице.

Скупштина општине није донијела Стратегију развоја локалних путева и улица у насељу, што није у складу са чланом 13. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13). Скупштина општине није донијела Програм развоја спорта и категоризацију спортова и спортиста, што није у складу са чланом 119. и 136. став (4) Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број 79/20).

У складу са одлуком о редовном годишњем попису имовине, потраживања и обавеза Општине на дан 31.12.2022. године и рјешењем о формирању комисија за попис извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем утврђено је да код Општинске управе попис имовине и обавеза није у потпуности обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16), јер постоји имовина која није пописана, која се користи и иста није призната у пословним књигама, што није у складу са чланом 2. тачка 2) поменутог правилника. Извјештаји о попису не садрже информације о стручној и професионалној квалификацији, нити о радном ангажману лица ангажованих на попису, као и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 2) и 3) наведеног правилника.

У поступку спровођења ревизијских активности утврђено је да поједини улазни рачуни нису адекватно контролисани, што није у складу са чланом 5. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/17 и 118/18). Подаци са таквих докумената су унесени у пословне књиге а да претходно у писаном облику није потврђено да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

На основу горе наведеног, као и уочених неправилности које су образложене у тачкама 6, 6.1.2.1, 6.3.1.1, 6.3.1.2, 6.3.2.2, 6.3.3. и 6.6. извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин који би обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са значајним законским и другим прописима.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **трајање радног односа за запослене на одређено вријеме усклади са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,**
- **успостави систем интерних контрола у складу са одредбама члана 59. Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, као и чланом 5. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

Препоручује се Скупштини општине да се донесе Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 13. Закона о јавним путевима, као и Програм развоја спорта и категоризацију спортова и спортиста у складу са чланом 119. и 136. став (4) Закона о спорту.

4. Набавке

Планом јавних набавки општине Модрича за 2022. годину планиране су набавке укупне вриједности од 4.991.659 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту ПДВ), од чега се 24 поступка односе на набавке радова у вриједности од 4.210.659 КМ, 21 поступак набавке услуга у вриједности од 628.500 КМ и 10 поступака набавке роба у вриједности од 152.500 КМ.

Од планираних 55 поступака јавних набавки Општина није провела 20 поступака у вриједности од 462.463 КМ. Општина је кроз посебне одлуке о покретању поступка провела још 72 поступка набавки у вриједности од 2.502.387 КМ, од чега осам отворених поступака, осам поступака путем конкурентског захтјева за достављање понуда, 53 поступка путем директног споразума, два поступка набавке услуга из анекса 2, дио Б и један поступак изузећа по члану 10 Закона о јавним набавкама.

Општина је провела поступке јавних набавки набавки укупне процијењене вриједности од 7.031.513 КМ и закључила уговоре у вриједности 6.314.323 КМ.

Ревизијским испитивањима обухваћене су набавке у вриједности од 4.690.786 КМ, од чега седам отворених поступака у вриједности од 4.427.901 КМ, четири конкурентска захтјева за достављање понуда у вриједности од 127.757 КМ, једна набавка услуга из анекса 2, дио Б у вриједности од 70.000 КМ и 11 директних споразума у вриједности од 65.128 КМ, што чини око 67% у односу на укупну процијењену вриједност набавки.

У поступцима набавке додатних радова у предметима „изградња II фазе грађевинског објекта градског базена у Модричи“, „адаптација општинске зграде у улици Петра Кочића у Модричи“ и „обилјежавање хоризонталне саобраћајне сигнализације у Модричи у 2022. години“ извршене су без проведеног одговарајућег поступка јавне набавке, на основу закључених анекса уговора у укупном износу од 178.490 КМ, што није у складу са чланом 24. став (1) Закона о јавним набавкама. Уговорни орган није донио одлуку о покретању јавне набавке за додатне радове и није провео одговарајући поступак набавке, што није у складу са чланом 18. став (1) и чланом 24. став (1) наведеног закона. Вриједност додатних радова у поменутих набавкама не прелази 20% од вриједности основног уговора. За сваку набавку додатних роба,

услуга и радова уговорни орган је дужан провести одговарајући поступак прописан законом.

Избор најповољнијег понуђача у предмету набавке угља, опреме за видео надзор и услуга чишћења и дезинфекције улица, тротоара и паркинга у општини Модрича, као и додјела уговора по тим набавкама извршени су на основу неприхватљиве понуде, односно цијена из понуде која је већа од процијењене вриједности из тендерске документације, што није у складу са чланом 68. став (4) под и) Закона о јавним набавкама.

Набавке услуге чишћења и дезинфекције улица, тротоара и паркинга у Општини извршене су безведеног поступка јавне набавке у вриједности од 167.957 КМ, што није у складу са чланом 6. Закона. Такође нису проведени поступци јавних набавки и нису закључени уговори поводом обилжежавања Дана општине Модрича за набавке роба и услуга у најмањем износу од 35.021 КМ, што није у складу са чланом 6. и 90. поменутог закона.

За набавке радова на санацији/насипању макадамских улица и локалних путева на подручју Општине на основу отвореног поступка у мају 2022. године закључена су три оквирна споразума укупне вриједности од 542.427 КМ на период 2022-2024. година. У поступку реализације оквирних споразума у 2022. години нису закључени појединачни уговори према условима из оквирног споразума, што није у складу са чланом 32. став (6) закона.

Набавке геодетских услуга извршене су путем три директна споразума за које су закључени уговори у вриједности од 17.950 КМ чиме је извршено дијељење набавки, што није у складу са чланом 14. став (1), 15. став (7) и 87. став (3) Закона о јавним набавкама.

Општина је у 2022. години проводила набавке путем директног споразума без донесеног Правилника о поступку директног споразума, што није у складу са чланом 90. Закона о јавним набавкама (који је био на снази до 10.12.2022. године).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се планирање, провођење и избор поступака јавних набавки врши у складу са чланом 6, 14, 15, 18, 24, 32, 68, 87. и 90. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Модрича је 01.12.2021. године донијела Одлуку о усвајању буџета општине Модрича за 2022. годину у износу од 12.559.500 КМ и Одлуку о извршењу буџета општине за 2022. годину. Одлука о усвајању ребаланса буџета општине Модрича и Одлука о извршењу ребаланса за 2022. годину у износу од 19.662.500 КМ донесена је 14.11.2022. године ("Службени гласник општине Модрича" број 12/22).

Ребалансом буџета планирани су буџетски приходи у износу од 13.639.700 КМ, примици од нефинансијске имовине у износу од 131.000 КМ, примици од финансијске имовине у износу од 25.000 КМ, примици од задуживања у износу од 5.150.000 КМ, остали примици у износу од 103.600 КМ и неутрошена средства суфицита из ранијих година у износу од 613.200 КМ.

Највеће повећање буџетског оквира у односу на одобрени буџет односи се на примитке од задуживања у износу од 5.150.000 КМ. Општина се кредитно задужила на основу Одлука о дугорочном задужењу ("Службени гласник општине Модрича број: 2/22, 3/22 и 4/22) код комерцијалне банке у сврху финансирања започетих инвестиционих пројекта (тачка 6.3.2.2. извјештаја).

Ребалансом буџета планирани су расходи за лична примања у износу од 4.559.320 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга у износу од 3.911.030 КМ, расходи финансирања и други финансијски трошкови у износу од 153.850 КМ, субвенције у износу од 270.000 КМ, грантови у износу од 1.730.300 КМ, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине у износу од 2.260.900 КМ, расходи финансирања и други финансијски трошкови у износу од 28.100 КМ, расходи по судским рјешењима у износу од 20.200 КМ, трансфери између или унутар јединица власти у износу од 26.800 КМ, буџетска резерва у износу од 10.000 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 6.164.870 КМ, издаци за финансијску имовину у износу од 10 КМ, издаци за отплату дугова у износу од 451.160 КМ и остали издаци у износу од 75.960 КМ.

Након ребаланса буџета извршено је 13 реалокација у укупном износу од 165.755 КМ, од чега је 12 реалокација извршено у оквиру исте потрошачке јединице у износу 124.055 КМ, а једна реалокација између буџетских корисника у износу од 41.700 КМ. У поступку припреме и доношења буџета Општине нису уочене неправилности, нити неусклађености са прописима који уређују ову област.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидоване финансијске извјештаје за кориснике буџета општине Модрича за 2022. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22).

Међутим, Општина није извршила консолидацију при сачињавању Консолидованих финансијских извјештаја за 2022. годину како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршила укључивање ентитета који су под њеном контролом (Јавно предузеће "Српски културни центар" д.о.о. Модрича, Јавно предузеће "Градски базен" д.о.о. Модрича, Јавна установа "Културно-спортски центар" Модрича, Јавна здравствена установа Дом здравља Модрича, а.д. "Водовод и канализација - Модрича" Модрича и а.д. "Комуналац - Модрича" Модрича).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се приликом сачињавања консолидованих финансијских извјештаја укључују ентитети који су под контролом или значајним утицајем Општине у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01 – 31.12.2022. године исказано је у обрасцу ПИБ – Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 – општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ – Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

Општина је у 2022. години у обрасцу ПИБ исказала укупне приходе и примитке у износу од 19.070.804 КМ (ребалансом буџета планирани у износу од 19.049.300 КМ), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 18.577.726 КМ (што је за око 5,5% мање у односу на ребаланс буџета). За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је ребалансом буџета одобрен извршене су реалокације.

Скупштина општине Модрича је на редовној сједници одржаној 31.05.2023. године донијела Закључак о усвајању Извјештаја о извршењу буџета општине Модрича за 2022. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у укупном износу од 20.092.258 КМ, од чега на фонду 01 (буџет у ужем смислу) износ од 19.070.804 КМ (приходи 13.668.008 КМ и примици 5.402.796 КМ), на фонду 03 (фонд грантова) износ од 543.502 КМ (односи се искључиво на приходе) и на фонду 05 (фонд за посебне пројекте) износ од 477.952 КМ (односи се искључиво на приходе).

6.1.1.1. Приходи

Порески приходи исказани су у износу од 10.490.161 КМ. Највећим дијелом их чине порези на лична примања и приходи од самосталних дјелатности у износу од 650.691 КМ, порези на имовину у износу од 605.769 КМ и индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ у износу од 9.168.670 КМ.

Непорески приходи исказани су у износу од 2.099.135 КМ. Чине их највећим дијелом приходи од закупа и ренте у износу од 356.899 КМ, накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга у износу од 1.369.073 КМ и остали непорески приходи у износу од 365.283 КМ.

Општина је добила сагласности надлежног министарства за План утрошка средстава остварен продајом шумских сортимената за 2022. годину и Програм коришћења средстава посебних намјена од водних накнада за 2022. годину. Општина није за 2022. годину планирала утрошак средстава остварених по основу Закона о заштити од пожара.

Грантови су исказани у укупном износу од 549.431 КМ и односе се на грантове из земље у износу од 521.831 КМ и на грантове из иностранства у износу од 27.600 КМ.

Највећи дио ових грантова се односи на капиталне грантове од UNDP за извршене радове на објекту мултифункционалне сале ЈУ СШЦ "Јован Цвијић" Модрича (радови финансирани из средстава UNDP-а по основу пројекта енергетске ефикасности) у износу од 255.023 КМ, Федералног министарства расељених особа и избјеглица по основу суфинансирања реконструкције неколико улица у Модричи у укупном износу од 178.339 КМ, Министарства за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице Кантона Сарајево по основу помоћи за куповину РТГ апарата за ЈЗУ Дом здравља Модрича у износу од 28.000 КМ и Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске по основу реализације пројекта „зелена острва“ у износу од 23.000 КМ.

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 1.550.735 КМ и највећим дијелом их чине трансфери од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у износу од 904.518 КМ за суфинансирање права из Закона о социјалној заштити, Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске по основу реализације пројекта енергетске ефикасности из средстава IBRD за извршене радове на објекту ЈУ СШЦ "Јован Цвијић" Модрича у укупном износу од 557.952 КМ и Министарства финансија Републике Српске по основу помоћи за набавку и уградњу електроинсталација на објекту ЈП "Српски културни центар" Модрича – из донаторских средстава Владе Републике Србије (Општина је била носилац пројекта и провела набавку, а Министарство финансија Републике Српске извршило плаћање) у износу од 58.906 КМ.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у укупном износу од 5.402.796 КМ, а односе се на примитке од продаје земљишта у износу од 128.642 КМ, примитке од стамбених објеката у износу од 1.200 КМ, примитке од наплате зајмова датих радницима и другим физичким лицима у износу од 18.771 КМ, примитке од задуживања у износу од 5.150.000 КМ, примитке од рефундација по основу боловања и породилског одсуства од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 76.832 КМ и на остале примитке у износу од 27.351 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 19.533.040 КМ, од чега на фонду 01 износ од 18.577.726 КМ (расходи 12.647.356 КМ и издаци 5.930.370 КМ), на фонду 03 износ од 397.362 КМ (расходи 54.233 КМ и издаци 343.129 КМ) и на фонду 05 износ од 557.952 КМ (односи се искључиво на издатке).

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у укупном износу од 12.701.589 КМ (на фонду 01 у износу од 12.647.356 КМ и на фонду 03 у износу од 54.233 КМ), а односе се на текуће расходе у износу од 12.672.627 КМ и трансфере између или унутар јединица власти у износу од 28.962 КМ.

Текуће расходе чине расходи за лична примања запослених у износу од 4.506.800 КМ, расходи по основу коришћења робе и услуга у износу од 3.760.510 КМ, расходи финансирања и други финансијски расходи у износу од 153.839 КМ, субвенције у износу од 245.145 КМ, грантови у износу од 1.713.225 КМ, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова у износу од 2.246.951 КМ, расходи финансирања и расходи трансакција размјене између јединица власти у износу од 29.597 КМ и расходи по судским рјешењима у износу од 16.560 КМ.

Расходи за лична примања се односе на расходе за бруто плате запослених у износу од 3.497.364 КМ, бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 807.730 КМ, накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 93.469 КМ и отпремнине и једнократне помоћи у бруто износу од 108.237 КМ. Обухватају лична примања запослених у Општинској управи и установама чији је оснивач Општина.

Лична примања запослених у Општинској управи утврђена су Посебним колективним уговором за запослене у Општинској управи Модрича, Одлуком о утврђивању висине основне плате функционера општине Модрича од 09.11.2005. године и Одлуком о измјени Одлуке о утврђивању висине основне плате функционера општине Модрича од 17.05.2019. године и од 27.02.2020. године.

Обрачун плата изабраним лицима вршен је на основу Одлуке о утврђивању висине основне плате функционера у општинској управи Модрича. Наведену одлуку је доносио начелник Општине, што није у складу са чланом 17. став (6) Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број: 96/05 и 98/13), којим је прописано да висину плате функционера одређује скупштина општине јединице локалне самоуправе.

ЈУ Центар за социјални рад Модрича нема усвојен интерни акт којим би се тачно утврдила висина и начин остваривања права на лична примања запослених. Постојећа Одлука о разврставању послова по групама сложености послова и утврђивање коефицијената за обрачун плате и других примања запослених у наведеној јавној установи није усклађена са чланом 18. став (6) и чланом 19. Посебног

колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 69/21 и 33/22).

Правилником о обрачуну плата и других личних примања радника у Јавној предшколској установи „Наша радост“ Модрича из априла 2022. године утврђене су платне групе и платни коефицијенти које се разликују у односу на прописане чланом 15. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 82/22).

Расходе по основу коришћења робе и услуга чине расходи по основу закупа у износу од 50.011 КМ, утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга у износу од 272.720 КМ, режијског материјала у износу од 79.853 КМ, материјала за посебне намјене у износу од 115.310 КМ, текућег одржавања у износу од 515.976 КМ, путовања и смјештаја у износу од 62.824 КМ, стручних услуга у износу од 439.022 КМ, услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине у износу од 1.060.250 КМ и остали некласификовани расходи у износу од 1.164.544 КМ.

Расходи стручних услуга се односе се расходе за услуге финансијског посредовања у износу од 20.016 КМ, осигурања у износу од 8.992 КМ, информисања и медија у износу од 165.795 КМ, правне и административне услуге у износу од 52.120 КМ, компјутерске услуге у износу од 14.390 КМ и остале стручне услуге у износу од 177.709 КМ. Највећи дио расхода за остале стручне услуге се односи на израду елабората Шумскопривредне основе за шуме у приватној својини на подручју општине Модрича у износу од 87.720 КМ. Како наведени документ представља дугорочни стратешки документ који пружа значајне информације о будућим трансакцијама по том основу, као и један од докумената за евидентирање и процјену вриједности шума на територији Општине овакав рачуноводствени третман није у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16, 115/17 и 118/18). По том основу за наведени износ прецијењени су расходи стручних услуга, а потцијењена нематеријална произведена имовина.

У дијелу расхода који се односе на услуге одржавања јавних површина и заштиту животне средине Општина није донијела Програм заједничке комуналне потрошње за 2022. годину на начин прописан чланом 2. и 21. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/11 и 100/17), јер поменути програм не садржи све расходе и није усклађен са измјенама на појединим позицијама планираних ребалансом буџета. Такође, поменути програм није усвојен од стране Скупштине општине Модрича, што није у складу са чланом 88. Статута општине Модрича („Службени гласник општине Модрича“, број 5/17) и чланом 21. став (2) и (3) поменутог закона.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови у цјелости су исказани на фонду 01 и односе се на расходе по основу камата на емитоване обвезнице у износу од 94.192 КМ и на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи у износу од 59.647 КМ.

Субвенције се односе на субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства и на субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза.

Грантови се у потпуности односе на грантове у земљи и исказани су на фонду 01 у износу од 1.658.992 КМ и на фонду 03 у износу од 54.233 КМ. Највећим дијелом се односе на текуће грантове непрофитним субјектима у укупном износу од 673.377 КМ, на остале текуће грантове у укупном износу од 808.290 КМ, на капиталне грантове непрофитним субјектима у износу од 175.423 КМ и на остале капиталне грантове у износу од 56.135 КМ.

Текући грантови на фонду 01 се односе на грантове политичким организацијама и партијама у износу од 18.000 КМ, хуманитарним организацијама у износу од 67.571 КМ, етничким и вјерским организацијама у износу од 5.000 КМ, спортским и омладинским организацијама у износу од 429.617 КМ, јавним нефинансијским субјектима Градски базен Модрича у износу од 44.188 КМ, организацијама и удружењима за афирмацију породице, заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица у износу од 57.886 КМ, организацијама и удружењима у области образовања, науке и културе у износу од 21.671 КМ, организацијама и удружењима у области економског и привредног развоја у износу од 165.224 КМ, јавним нефинансијским субјектима у области образовања, здравства, социјалне заштите и др. у износу од 598.878 КМ и осталим непрофитним субјектима у земљи у износу од 65.631 КМ.

Капитални грантови на фонду 01 се односе на грантове етничким и вјерским организацијама и удружењима у износу од 57.354 КМ, непрофитним субјектима у износу од 122.069 КМ, удружењима у износу од 6.000 КМ и остали капитални грантови јавним нефинансијским субјектима у износу од 9.902 КМ.

Средства грантова су дијељена према захтјевима корисника гранта, без утврђених критеријума и услова остваривање права на додјелу. Општина је донијела Одлуку о финансирању програма и пројеката удружења грађана – невладиних организација (НВО) крајем октобра 2022. године („Службени гласник општине Модрича“, број 11/22).

За додјељена средстава гранта удружењима грађана у износу од 57.886 КМ, спортским организацијама и удружењима у износу од 429.617 КМ и етничким и вјерским организацијама и удружењима у износу од 62.354 КМ Општина није утврдила критеријуме за расподјелу средстава грантова и са корисницима гранта нису потписани уговори. Поједини корисници грантова нису достављали извјештаје о намјенском утрошку средстава гранта како је предвиђено чланом 83. став (2) Статута општине Модрича.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине односе се на дознаке грађанима у износу од 2.048.834 КМ и на дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите у износу од 198.117 КМ.

ЈУ Центар за социјални рад Модрича је у 2019. години закључио уговор са Поштама Српске а.д. Бања Лука за исплате права путем поштанских упутница. Провизија по том основу је исказана у износу од 31.457 КМ и класификована је као дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општина, што није у складу са чланом 92. став (8), односно чланом 96. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Као посљедица наведеног поменути расходи су прецијењени, а расходи за услуге финансијског посредовања потцијењени за наведени износ.

Расходи финансирања и расходи трансакција размјене између јединица власти највећим дијелом у износу од 26.074 КМ се односе на расходе камата за зајмове у оквиру пројеката Свјетске банке за реконструкцију и обнову Републике Српске за санацију канализационог система Општине и пројекту хитног опоравка од поплава за рехабилитацију локалне јавне инфраструктуре према Министарству финансија Републике Српске (тачка 6.3.2.2. извјештаја).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **одлуке о утврђивању висине основне плате функционера у општинској управи донесу у складу са чланом 17. став 6) Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе,**

- *рачуноводствени третман вриједности елабората Шумскопривредне основе за шуме у приватној својини на подручју општине Модрича усклади са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,*
- *програм заједничке комуналне потрошње утврђује на начин прописан чланом 2. и 21. Законом о комуналним дјелатностима,*
- *донесу интерни акти којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта, те да се достављају извјештаји о намјенском утрошку средстава гранта у складу са чланом 83. став (2) Статута општине Модрича,*
- *класификација расхода по основу провизије за исплате путем поштанских путника врши у складу са чланом 92. став 8. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.*

Препоручује се директору Јавне установе Центар за социјални рад Модрича да обезбиједи да се права запослених по основу зарада ускладе са правима која су дефинисана чланом 18. и 19. Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

Препоручује се директору Јавне предшколске установе „Наша радост“ Модрича да се платне групе и платни коефицијенти утврђени Правилником о обрачуна плата и других личних примања радника ускладе са прописаним у члану 15. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у укупном износу од 6.831.451 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину у износу од 6.306.433 КМ, издатке за отплату дугова у износу од 451.142 КМ и остале издатке у износу од 73.875 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су на фонду 01 у износу од 5.405.352 КМ, на фонду 03 у износу од 343.129 КМ и на фонду 05 у износу од 557.952 КМ. Ови издаци највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката у износу од 4.666.813 КМ (највећим дијелом за изградњу градског базена у износу од 2.958.956 КМ, као и за реконструкцију неких улица на територији Општине), за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката у износу од 1.432.112 КМ (највећим дијелом за извршене радове на објекту ЈУ Средњошколски центар "Јован Цвијић" Модрича), за набавку опреме у износу од 73.914 КМ и за инвестиционо одржавање опреме у износу од 31.592 КМ.

Издаци за отплату дугова исказани су у потпуности на фонду 01 и односе се на издатке за отплату главнице дуга по емитованим обвезницима у износу од 388.484 КМ и отплату дугова према Министарству финансија Републике Српске у износу од 62.658 КМ (тачка 6.3.2.2. извјештаја).

Остали издаци се највећим дијелом односе на издатке по основу трансакција са другим јединицама власти (издаци за накнаде плата за вријеме боловања и породилског одсуства који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања).

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

Буџетски резултат на фонду 01 исказан је у износу од 4.254.858 КМ (дефицит). На фонду 03 суфицит је исказан у износу од 146.140 КМ а на фонду 05 дефицит у износу од 80.000 КМ.

Приходи од примљених грантова од Федералног министарства расељених особа и избјеглица исказани су на фонду 03 – фонд грантова, док су издаци по том основу исказани на фонду 01 – буџет у ужем смислу. Као резултат наведеног на фонду 01 је прецијењен дефицит за износ од 113.989 КМ, док је на фонду 03 прецијењен суфицит за наведени износ.

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у износу од 5.361.136 КМ и односи се на фонд 01 (највећим дијелом по основу примитака од задужења у износу од 5.150.000 КМ). У нето финансирање укључен је и износ од 613.200 који представља расподјелу суфицита из ранијих година.

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у износу од 1.172.418 КМ (на фонду 01 у износу од 1.106.278 КМ, на фонду 03 у износу од 146.140 КМ и на фонду 05 у негативном износу од 80.000 КМ). Настала је као разлика између укупних прихода и примитака исказаних у износу од 20.092.258 КМ и укупних расхода и издатака исказаних у износу од 19.533.040 КМ увећано за извршену расподјелу суфицита из ранијих периода у износу од 613.200 КМ. Исказана позитивна разлика у финансирању на фонду 01 највећим дијелом односи се на мање извршење издатака за нефинансијску имовину у односу на планиране.

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

На рачуноводственом фонду 01 Општина је у 2022. години остварила приходе у износу од 13.668.008 КМ (ребалансом буџета планирани у износу од 13.639.700 КМ) и примитке у износу од 5.402.796 КМ (ребалансом буџета планирани у износу од 5.409.590 КМ).

На рачуноводственом фонду 01 Општина је у 2022. години остварила расходе у износу од 12.647.356 КМ (97,5% у односу на ребаланс буџета) и издатке у износу од 5.930.370 КМ (88,6% у односу на ребаланс буџета).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Приходи (осим обрачунских) су у билансу успјеха исказани у износу од 14.689.462 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове и трансфере између буџетских јединица (за које су објашњења наведена у тачки 6.1.1.1. овог извјештаја).

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 907.753 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од усклађивања вриједности краткорочних потраживања у износу од 158.883 КМ, по основу усклађивања вриједности финансијске имовине у износу од 70.827 КМ, добитке од продаје непоизведене сталне имовине у износу од 73.320 КМ и помоћи у природи из иностранства у износу од 575.879 КМ.

Највећи дио прихода од усклађивања вриједности краткорочних потраживања је књижен на основу Извјештаја из Јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01 – 31.12.2022. године (табела достављена од стране Пореске управе Републике Српске о пореским потраживањима, а која се односе на Општину за наведени период).

Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине односе се на вредновање учешћа Општине у акцијском капиталу а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича и а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича на дан 31.12.2022. године на основу података са Бањалучке берзе хартија од вриједности а.д. Бања Лука (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Добици од продаје непроизведене сталне имовине се највећим дијелом односе на добитке остварене продајом земљишта у власништву Општине (дио проданог земљишта је био рачуноводствено евидентиран а један дио није – посљедица непостојања потпуних података о имовини у власништву Општине и њено евидентрање у рачуноводственим евиденцијама – тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Помоћи у природи из иностранства највећим дијелом се односи на помоћ у природи од Фондације Obegwallis за дјесу нашег свијета из Швајцарске у виду изградње 1. фазе градског базена у износу од 561.323 КМ, као и по основу укидања дугорочно разграничених прихода по основу амортизације дониране опреме ЈПУ „Наша радост“ Модрича у износу од 14.161 КМ.

6.2.2. Расходи

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходи (осим обрачунских) су у билансу успјеха исказани у износу 12.701.589 КМ, а чине их текући расходи и трансфери између и унутар јединица власти (за која су објашњења дата у тачки 6.1.2.1. овог извјештаја).

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказана у износу од 2.304.248 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу амортизације у износу од 1.960.719 КМ, расходе од усклађивања вриједности имовине у износу од 231.494 КМ и дате помоћи у природи у износу од 58.906 КМ.

Расходи по основу амортизације односе се на амортизацију зграда и објеката у износу од 1.735.384 КМ, опреме у износу од 215.001 КМ и нематеријалне имовине у износу од 10.333 КМ. Расходи од усклађивања вриједности имовине се односе на расходе од усклађивања вриједности краткорочних потраживања на основу евиденција Пореске управе Републике Српске, по основу корекције потраживања на основу евиденција општинске управе и нижих буџетских корисника и на отпис дијела опреме која није у потпуности била амортизована.

Дате помоћи у природи се односе на набавку и уградњу електроинсталација на објекту ЈП "Српски културни центар" Модрича – из донаторских средстава Владе Републике Србије (Општина је била носилац пројекта и провела набавку, а Министарство финансија Републике Српске извршило плаћање).

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат за период 01.01 – 31.12.2022. године у Билансу успјеха је исказан као позитиван финансијски резултат (добитак) у износу од 591.374 КМ.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2022. године исказана је у нето износу од 48.929.985 КМ. Чине је краткорочна и дугорочна финансијска имовина и разграничења и нефинансијска имовина у сталним средствима.

6.3.1.1. Текућа имовина

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у нето износу од 3.437.857 KM (брutto вриједност у износу од 5.727.315 KM и исправке вриједности у износу од 2.289.459 KM).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 2.518.693 KM и односе се на средства на трезорским банковним рачунима у износу од 2.518.433 KM и на средства у благајни у износу од 260 KM.

Краткорочни пласмани исказани су у нето износу од 30.811 KM (брutto вриједност у износу од 119.885 KM и исправка вриједности у износу од 89.075 KM), а чине их дугорочни стамбени зајмови дати радницима и дугорочни зајмови дати физичким лицима који доспијевају на наплату у року од годину дана.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 525.042 KM (брutto вриједност у износу од 2.725.426 KM и исправка вриједности у износу од 2.200.384 KM), а чине их потраживања по основу продаје и извршених услуга у нето износу од 60.470 KM, потраживања за камате у износу од 11.554 KM, потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у нето износу од 429.224 KM и потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана у износу од 23.794 KM.

Потраживања по основу продаје и извршених услуга највећим дијелом се односе на потраживања Јавне предшколске установе „Наша радост“ Модрича по основу боравка дјецe у вртићу у износу од 15.964 KM, затим на потраживања по основу продаје непокретности (земљишта) једном привредном друштву у Модричи у износу од 18.554 KM и на потраживања од два спортска клуба по основу пружених услуга спортских терена у Модричи у износу од 24.952 KM.

Потраживања за камате се односе на потраживања по основу камата на стамбене кредите дате запосленим и камата на зајмове дате физичким лицима. Општина је наведена позицију, као и позицију краткорочно разграничених прихода прецијенила за износ од 8.480 KM, због унапријед обрачунатих потраживања по основу камата на наведене кредите који доспијевају у року од годину дана, што није у складу са чланом 68. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно чланом 106. став (1) и (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе највећим дијелом се односе на потраживања за ненаплаћен порез на имовину у износу од 166.053 KM, а која су евидентирана су на основу Извјештаја из Јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01 – 31.12.2022. године и на потраживања за ненаплаћене накнаде и таксе у износу од 223.983 KM. Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана се односе на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана, евидентирана на основу Извјештаја из Јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01 – 31.12.2022. године.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 230.445 KM, а највећим дијелом у износу од 222.006 KM се односе на разграничене трошкове по основу обавеза за камате. Општина је на конту разграничених трошкова и на контима обавеза по основу камата исказала унапријед обрачунате камате на своје финансијске обавезе (кредитне и обавезе по основу емитованих обвезница), што није у складу са чланом 69. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени

контног плана за буџетске кориснике, односно са чланом 93. став (1) и (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер се расходи камата исказују у периоду њиховог доспјећа. За наведени износ прецијењени су разграничени трошкови по основу обавеза, као и обавезе по основу камата на примљене зајмове и камата на обвезнице.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 132.866 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе по записницима из пореског књиговодства, рјешењима и књижним обавјестима у износу од 30.702 КМ и на потраживања по основу трансфера од ентитета, односно на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име исплата корисницима социјалне помоћи (личне инвалиднине и остала социјална давања), а на основу података којима располаже ЈУ Центар за социјални рад Модрича у износу од 86.308 КМ.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се у оквиру позиције краткорочних разграничења евидентирања врше у складу са чланом 68. став (3) и 69. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно чланом 93. став (1) и (2), чланом 106. став (1) и (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у износу од 1.819.333 КМ и највећим дијелом се односи на дугорочне пласмане. Дугорочне пласмане чине акције и учешћа у капиталу у зависним или повезаним лицима у износу од 1.698.575 КМ и дугорочни зајмови у износу од 77.191 КМ.

Акције и учешћа у капиталу се односе на вриједност акција и удјела у зависним или повезаним лицима Јавно предузеће "Српски културни центар" д.о.о. Модрича, Јавно предузеће "Градски базен" д.о.о. Модрича, Јавна установа "Културно-спортски центар" Модрича, Јавна здравствена установа Дом здравља Модрича, а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича и а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича.

Општина је утврдила вриједност свог учешћа у акцијском капиталу а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича и а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича на дан 31.12.2022. године на основу података са Бањалучке берзе хартија од вриједности а.д. Бања Лука. Посљедње трговање акцијама а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича је било у новембру 2021. године, а акцијама а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича у децембру 2020. године. На основу тако утврђене тржишне цијене акција поменутих привредних друштава Општина је повећала вриједност своје имовине за укупно 94.881 КМ. За привредно друштво а.д. "Водовод и канализација – Модрича" Модрича укупно повећање вриједности је у износу од 24.054 КМ и књижено је у обрачунском периоду 2021. године повећањем позиције акција и учешћа у капиталу и позиције осталих прихода по основу усклађивања вриједности финансијске имовине. За привредно друштво а.д. "Комуналац – Модрича" Модрича укупно повећање вриједности је у износу од 70.827 КМ и књижено је у обрачунском периоду 2022. године такође повећањем позиције акција и учешћа у капиталу и позиције осталих прихода по основу усклађивања вриједности финансијске имовине.

Наведени начин књижења повећања вриједности капитала ентитета који су под значајним утицајем Општине није у складу са чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Позиција ревалоризационих резерви је потцијењена за укупан износ од 94.881 КМ, док су позиције осталих прихода по основу усклађивања

вриједности финансијске имовине, односно финансијског резултата ранијих година прецијењене за 70.827 КМ, односно 24.054 КМ.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја приликом сачињавања консолидованих финансијских извјештаја за 2022. годину Општина није извршила консолидацију привредних друштава и јавних установа у којима посједује акције или учешћа у капиталу.

Дугорочни зајмови се односе на дугорочне зајмове дате радницима и другим физичким лицима у ранијим периодима.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у нето износу од 43.672.795 КМ (брutto износ од 62.390.625 КМ и исправка вриједности у износу од 18.717.830 КМ), а највећим дијелом се односи на произведену сталну имовину исказану у нето износу од 41.467.574 КМ, непроизведену сталну имовину исказану у нето износу од 646.424 КМ и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми исказану у износу од 1.558.797 КМ.

Произведену сталну имовину чине зграде и објекти у нето износу од 40.849.476 КМ, опрема у нето износу од 592.392 КМ и нематеријална произведена имовина у нето износу од 25.706 КМ.

Општина је издала у закуп одређени број станова у власништву Општине. Наведену имовину Општина не исказује као инвестициону имовину, што није у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

У току 2022. године највеће повећање на позицији зграда и објеката односи се на стављање у употребу градског базена у Модричи у вриједности од 4.312.256 КМ. Наведено активирање извршено је на основу записника комисије за технички пријем од 03.11.2022. године, извјештаја комисије за технички пријем од 17.11.2022. године и рјешења – употребне дозволе за поменути базен од 25.11.2022. године.

У току 2022. године Општина је извршила улагања у износу од 15.644 КМ на име реконструкције пружног прелаза у градској зони (пруга Шамац – Добој). Реконструкција је обухватила неопходну измјену жељезничког колосјека, уклапање са сјечиштем друмског пута и обезбјеђивање прелаза (рампа и свјетлосна и звучна сигнализација). Наведено улагање исказано је на билансној позицији жељезничке пруге, иако је у питању реконструкција прелаза који је у власништву и надлежности Жељезница Републике Српске а.д. Добој. Како наведено улагање не представља изградњу новог жељезничког колосјека и како је поменути пружни прелаз у власништву Жељезница Републике Српске а.д. Добој наведено улагање представља улагања на туђим некретнимама, постројењима и опреми. За наведени износ прецијењена је позиција жељезничке пруге, а потцијењена позиција остала улагања на туђим некретнимама, постројењима и опреми.

Највеће улагање на опреми у току 2022. године односило се на набавку опреме за видео надзор на територији Модриче у износу од 72.601 КМ и на куповину пећи за централно гријање за потребе вртића у Модричи у износу од 30.280 КМ. Отписи опреме у 2022. години (на основу извршеног редовног годишњег пописа) износили су 83.120 КМ набавне и 80.409 КМ исправке вриједности.

Непроизведена стална имовина се највећим дијелом односи на вриједност земљишта у износу од 644.937 КМ. У току 2022. године дошло је до повећања вриједности земљишта у власништву Општине у износу од 48.990 КМ по основу примљених донација од два физичка лица.

У Општини постоји нефинансијска имовина која датира из ранијих година, а која због одређених пропуста књиговодствено није евидентирана (дио објеката високоградње,

локални путеви, градске улице и земљиште). Ревизији није презентована књиговодствена или друга документација која би указала на разлоге неевидентирања нефинансијске имовине у сталним средствима (објекти високоградње, путна инфраструктура и земљиште) у књиговодственим евиденцијама Општине.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми се односи на вриједност улагања у изградњу водоводне и канализационе мреже у приградским насељима у Модричи у укупном износу од 1.183.968 КМ и на вриједност улагања у изградњу физкултурне сале у мјесној заједници Скугрић. У току 2022. године највеће активности су се одвијале на изградњи градског базена у Модричи. Укупна улагања у наведеном периоду су износила 3.622.365 КМ од чега се износ од 561.323 КМ односи на донацију удружења Oberwallis Швајцарска, док су преостала улагања извршена највећим дијелом из кредитних средстава (тачка 6.2.1.2. и 6.3.2.2. извјештаја).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **повећање вриједности капитала ентитета који су под значајним утицајем Општине врши у складу са чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **стална имовина која се издаје у закуп исказује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **изврши рекласификација улагања са позиције жељезничких пруга на позицију осталих улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми у складу са чланом 40. и 41. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **признавање нефинансијске имовине у сталним средствима коју користи врши у складу са параграфом 14. и 21. МРС-ЈС 17 – Некретнине постројења и опрема.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине је на дан 31.12.2022. године исказана у износу од 48.929.985 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 2.368.561 КМ, а највећим дијелом се односе на краткорочне обавезе по основу хартија од вриједности у износу од 399.344 КМ, обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана у износу од 306.751 КМ, обавезе за лична примања запослених у износу од 364.094 КМ, обавезе из пословања у износу од 814.393 КМ, обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове у износу од 196.887 КМ, обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике у износу од 182.694 КМ, краткорочно разграничени приходи у износу од 8.480 КМ и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 79.472 КМ.

Краткорочне обавезе по основу хартија од вриједности се односе на дио обавеза по основу отплате главнице обвезница емитованих у 2020. години које доспијевају на наплату у року од годину дана (у току 2023. године).

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана се односе на доспијећа отплата дугорочних кредита у року од годину дана од дана састављања финансијских извјештаја.

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за децембар 2022. године у износу од 307.619 КМ, као и на обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи за децембар 2022. године у износу од 56.475 КМ.

Обавезе из пословања се највећим дијелом односе на обавезе за набавку роба и услуга у земљи у износу од 346.664 КМ, за набавку сталне имовине у земљи у износу од 323.488 КМ, на обавезе према физичким лицима у земљи у износу од 42.423 КМ и на обавезе за примљене авансе у земљи у износу од 77.101 КМ.

Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове се односе на унапријед обрачунате обавезе по основу недоспјелих камата на обвезнице и камата на зајмове (тачка 6.3.1.1. извјештаја).

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите највећим дијелом у износу од 174.009 КМ се односе на обавезе по основу дознака на име социјалне заштите које исплаћује ЈУ Центар за социјални рад Модрича.

Краткорочно разграничени приходи се односе на унапријед обрачунате приходе од камата на кредите дате радницима и другим физичким лицима, а који доспијевају на наплату у року од годину дана (тачка 6.3.1.1. извјештаја).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се највећим дијелом односе на обавезе по зајмовима примљеним од ентитета који доспијевају на наплату до годину дана у износу од 49.658 КМ и на унапријед обрачунате обавезе по основу недоспјелих камата на зајмове примљене од ентитета у износу од 25.119 КМ (тачка 6.3.1.1. извјештаја).

До краја рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја од укупног износа краткорочних обавеза на дан 31.12.2022. године измирено је укупно 1.013.829 КМ.

6.3.2.2. Дугорочне обавезе и разграничења

Дугорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 9.021.203 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе у износу од 7.681.822 КМ, дугорочна резервисања и разграничења у износу од 102.402 КМ и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 1.236.979 КМ.

Дугорочне финансијске обавезе се односе на дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности у износу од 2.761.573 КМ и на дугорочне обавезе по зајмовима у износу од 4.920.249 КМ.

Дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности се односе на обавезе по основу емисије обвезница у укупном износу од 4.000.000 КМ. Одлуком о дугорочном задужењу од 30.10.2019. године, општина Модрича се задужила првом емисијом обвезница на домаћем тржишту капитала у износу од 4.000.000 КМ. Емитовано је 40.000 обвезница номиналне вриједности 100 КМ по обвезници. Емисијом обвезница остварена је емисиона премија у износу од 204.000 КМ (номинална каматна стопа 3%, а процијењена ефективна 2,77%). Остварена премија се амортизује по ефективној каматној стопи током цијелог вијека отплате емитованих обвезница. Обавеза по овом основу тече од дана уписа емисије обвезница у Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука, тј. од 21.01.2020. године када је извршена регистрација прве емисије обвезница емитента Општине Модрича (OSMR-O-A). У циљу обезбјеђења уредног плаћања обавеза по основу емитованих обвезница, Општина је

издала 40 бјанко мјеница и мјенично овлашћење које је предато Централном регистру хартија од вриједности а.д. Бања Лука. Пренос средстава по основу емитованих обезвјеница на рачун општине извршен је 15.01.2020. године. Доспјеће посљедњег ануитета је у јануару 2030. године.

Дугорочне обавезе по зајмовима се односе на обавезе по основу закључена два уговора о са Фондом за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске за реализацију пројекта „Унапређење енергетске ефикасности на објекту Предшколска установа Наша радост, Модрича“ средствима зајма, као и за реализацију пројекта „Енергетска ефикасност у БиХ – додатно финансирање на објекту ЈУ Средњошколски центар Јован Цвијић Модрича“. Први уговор је закључен у августу 2018. године, а други у децембру 2020. Укупна почетна вриједност оба пројекта је износила 105.000 КМ. Отплата првог уговора се завршава у 2023. години и преостао је дио који се односи на текућа доспијећа, док је преостали дугорочни дио отплате другог уговора у износу од 64.000 КМ. У објављеном извјештају о стању дуга на дан 31.12.2022. године („Службени гласник Општине Модрича“, број 4/22) није укључен дио који се односи на обавезе по наведеним уговорима за реализацију пројекта, што није у складу са чланом 72. став (1) и (2) Закона о задужевању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21).

Преостали дио обавеза по дугорочним зајмовима односи се на обавезу по основу потписаног и реализованог уговора са Sparkasse Bank dd BiH, Сарајево. Уговор је закључен у јулу 2022. године на укупан износ од 5.150.000 КМ са роком отплате до јула 2032. године. Стање дугорочног дијела дуга по овом уговору износи 4.821.176 КМ. Период мировања отплате кредита (grace период) је трајао до маја 2023. године.

Дугорочна резервисања и разграничења исказана су у износу од 102.402 КМ, односе се на донирана средства код ЈУ Центар за социјални рад Модрича у износу од 68.314 КМ (путничко возило у вриједности од 66.629 КМ и рачунарска опрема у вриједности од 1.685 КМ) и донирана средства код Јавне предшколске установе „Наша радост“ Модрича у износу од 34.088 КМ (донирана опрема).

Од момента стављања у употребу донираног возила (у априлу 2017. године) ЈУ Центар за социјални рад Модрича није вршио укидања дугорочних резервисања за донирано возило како је то прописано чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Узимајући у обзир амортизациону стопу за моторна возила прописану Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16) утврђено је да су дугорочно разграничени приходи прецијењени, а приходи по основу помоћи у природи, односно нераспоређени резултат ранијих година потцијењени за износ од 53.729 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти односе се на обавезе по основу Уговора о подкредиту бр. 13 по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ за рехабилитацију локалне јавне инфраструктуре у општинама погођеним поплавама у износу 1.220.468 КМ и Уговора у оквиру пројекта Свјетске банке за реконструкцију и обнову Републике Српске за санацију канализационог система Општине у износу од 16.516 КМ.

Уговором о подкредиту бр. 13 закљученим 28.12.2015. године са Владом Републике Српске, односно Министарством финансија Републике Српске по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ за рехабилитацију локалне јавне инфраструктуре у општинама погођеним поплавама Општина је реализовала кредитно задужење од 450.265 СДР (специјална прва вучења) или 1.093.351 КМ на дан 13.10.2015. године. Анексом број I Уговора о подкредиту од 21.05.2017. године повећан је износ задужења на 571.265 СДР или 1.423.168 КМ, док је Анексом број II Уговора о подкредиту од 06.11.2017.

године повећан износ задужења на 591.335 СДР или 1.473.168 КМ. Рок отплате овог кредита је фебруар 2039. године.

Уговором о намјенском бескаматном кредиту од 07.07.1998. године за санацију канализационог система Општине у оквиру пројекта Свјетске банке за реконструкцију и обнову Републике Српске, закљученог са Владом Републике Српске, односно Канцеларијом Републике Српске за координацију пројекта Свјетске банке за реконструкцију Републике Српске, Општини су одобрена средства у износу од 21.200 УСД, са роком отплате 30 година и грејс периодом од седам година, обрачунато по дневном курсу валуте на дан исплате. Анексом Б Уговора о намјенском кредиту од 31.01.2001. године повећан је износ задужења на 29.584 УСД. У складу са Планом отплате кредита грејс период се рачуна од 01.01.2001. године, а кредит се отплаћује у периоду од 23 године почев од 2008. године у једнаким годишњим ратама од 1.286 УСД.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **врши објављивање извјештаја о стању дуга и гаранцијама у складу са чланом 72. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,**
- **у складу са чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике врши укидање дугорочних резервисања за донирано моторно возило, сразмјерно обрачунатој амортизацији.**

6.3.2.3. Властити извори средстава

Властити извори исказани су у износу од 37.540.221 КМ, а чине их трајни извори средстава у износу од 1.890.693 КМ, финансијски резултат ранијих година у износу од 35.058.154 КМ и финансијски резултат (добитак) текуће године у износу од 591.374 КМ. Трајне изворе средстава чини вриједност имовине која не подлијеже обрачуну амортизације, а чија вриједност је утврђена у ранијим обрачунским периодима.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне евиденције су на дан 31.12.2022. године исказане у укупном износу од 4.293.223 КМ, а односе се на вриједност датих гаранција у износу од 51.500 КМ и на осталу ванбилансну активу/пасиву у износу од 4.241.723 КМ.

Остала ванбилансна актива/пасива се односи на евидентиране хартије од вриједности ван промета (мјенице) које су дате као обезбијеђење плаћања код реализације кредитних задужења Општине (Уговора о подкредиту бр. 13 потписаног са Министарством финансија Републике Српске по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава, по основу одобрених кредитних средстава Свјетске банке – Међународне асоцијације за развој у износу од 1.251.800 КМ).

Одлуком о дугорочном задужењу од 30.10.2019. године, општина Модрича се задужила првом емисијом обвезница на домаћем тржишту капитала у износу од 4.000.000 КМ. У циљу обезбјеђења уредног плаћања обавеза по основу емитованих обвезница, Општина је издала 40 бјанко мјеница и мјенично овлашћење које је предато Централном регистру хартија од вриједности.

Како су све претходно наведене дугорочне обавезе већ евидентиране на позицијама обавеза (тачка 6.3.2.2. извјештаја) евидентирање издатих мјеница (или других видова обезбјеђења отплате тих обавеза) у оквиру ванбилансне евиденције није у складу са чланом 92. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се на позицијама ванбилансне евиденције евидентирају пословни догађаји који немају директног утицаја на обавезе већ само представљају могућност за такав утицај у будућности у складу са чланом 92. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказано је стање готовине на крају обрачунског периода у износу од 2.518.693 КМ. Укупни новчани приливи исказани су у износу од 19.988.075 КМ, док су укупни новчани одливи исказани у износу од 18.672.601 КМ. Стање готовине на почетку обрачунског периода износило је 1.172.911 КМ, док су остале промијене на салду готовине биле у износу од 30.308 КМ.

Приливи готовине из пословних активности приказани су у износу од 14.689.462 КМ, од чега се на приливе готовине по основу пореских и непореских прихода односи износ од укупно 12.589.296 КМ. Одливи готовине из пословних активности износе укупно 11.915.025 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности су исказани у износу од 148.613 КМ, док су одливи по истом основу исказани у износу од 6.306.433 КМ. Приливи готовине из активности финансирања су у 2022. години исказани у износу од 5.150.000 КМ, док су одливи по истом основу исказани у износу од 451.142 КМ и у потпуности се односе на одливе по основу отплате дугова.

Биланс новчаних токова је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је, у складу са одредбама MPC – ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. ц и 38 објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина неће обуставити пословање у догледној будућности. Ревидирани финансијски извјештаји не указују да је поменуто начело нарушено.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу писане информације о стању судских спорова на дан 31.12.2022. године достављене од стране Општине, а на основу информација Правобранилаштва Републике Српске, против Општине је вођена укупно осам судских спорова чија је процијењена вриједност, без трошкова судских поступака и затезних камата, око 1.657.000 КМ.

Од наведеног износа најзначајнији судски спор је тужба Тренд д.о.о. Модрича против Општине ради накнаде штете (парнични поступак). Тужбени захтјев по овом основу износи 1.521.516 КМ. Поступак је тренутно у прекиду због смрти тужитеља. Поступак ће бити настављен на захтјев насљедника.

Такође, вриједност тужбеног захтјева једног физичког лица против Општине на име накнаде за експропријацију износи 70.739 КМ. Рјешењем Основног суда у Модричи утврђена је одговорност Општине у овом поступку на што је Општина уложила жалбу. Процјена је да ће наведени износ Општина морати исплатити у скоријем периоду. Општина није извршила резервисања за судске спорове за које се очекује да у наредном периоду буду пресуђени на терет Општине, како је прописано чланом 82.

став (3) и (5) и чланом 84. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Руководство Општине, као и правни заступници сматрају да исходи осталих спорова неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Општине у будућности.

У напоменама уз финансијске извјештаје наведене су најважније информације о судским споровима који су вођени против Општине и које Општина води против других лица на дан састављања финансијских извјештаја.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се за судске спорове за које је на основу процјена правних заступника извјесно да ће бити пресуђени на терет Општине врше резервисања у складу са чланом 82. став (3) и (5) и чланом 84. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2022. годину сачињена су и писана образложења (Напомене) за период 01.01 – 31.12.2022. годину, која пружају неопходне опште податке о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Ведран Станетић, с.р.

Браниславка Јовандић, с.р.